

SläktKuriren

Nr 27. Årgång 48 (1/2012). Utg. dag 3/8 2012 Sporadiskt utgiven sedan 1965.

Släktföreningen fyllde 85 år 2010

Informationsblad för ERNBERG-EHRENBERGSKA SLÄKTFÖRENINGEN Chefredaktör: Ingemar Ernberg, tillika utgivare. Medarbetare Jonas Hök, Jan Ernberg m fl. Red:s adress: I. Ernberg, Smultrongränd 18, 18245 Enebyberg. Tel: 08/7688825. Fax: 08/7688825.

Enighet ger styrka, besegrar hindren och vinner ändamålet (förklaring se fotnot *)

Årets Slottsträff

Stockholms Slott!!

Lördag 15 september 2012 kl 13.00

Samling vid Obelisen (rest av Ingemar Ehrenberg 1800) framför
Storkyrkan på Slottsbacken

Mer information kommer att finnas på hemsidan

<http://www.ernberg.info/>

För deltagande hör av Er senast 1:a September till Jan Ernberg,
tel 08/7580892 eller jan.ernberg@home.se

I detta nummer: Släktmötet 2011; Astrid Ernberg bortgången; Ehrenbergs-möte i Skåne; Ingemar Ehrenbergs omgifte och "nya barn; Johan Petterssons mästarbrev; Om Gustafvas svärfar Peter Gummessons familj; Om Hagströmerbiblioteket

Hemsidan uppdateras kontinuerligt:

<http://www.ernberg.info/>

Skicka ev. synpunkter och förslag till Johan Ernberg <ernberg@ties.itu.int>

*"Bevingat ord" myntat av farbror Gustaf i samband med invigningen av Carlsrona-Wexjö Jernväg 1874. Tack vare sin okuvliga energi och även med stor personlig ekonomisk insats genomdrev farbror Gustaf förslaget, och i början av augusti månad 1874 invigdes järnvägen av Konung Oscar II, som för ändamålet gästade staden. Invigningsdagen firades på kvällen med illumination i staden. Samtliga fönster å fasaden till farbror Gustafs stora, mitt emot norra delen av Hoglands park belägna fastighet voro då upplysta medelst till färgen granatgnistrande röda lampor, varigenom man där kunde avläsa följande tänkvärda inskription /med antalet bokstäver precis motsvarande fönsterrutorna i fasaden: **"Enighet ger styrka, besegrar hindren och vinner ändamålet"**. Arrangemanget hade god effekt och en stor skara människor skockades utanför byggnaden för att betrakta skådespelet. Säkert var det en stor och lycklig dag för upphovsmannen.

Kalendarium

27 augusti 18.00. Släktrådsmöte (hos Gunilla Tideholm). Här gärna av er till Släktrådet med synpunkter eller önskemål.

15 september kl 13.00 Årets Slottsträff, Stockholms slott. Anmälan om deltagande till Jan Ernberg, tel 08/7580892 eller jan.ernberg@home.se

15 juli 2013 (preliminärt). Hemvändarmöte på Björkvreten, planering Johan Ernberg.

Notiser

Astrid Ernberg

Vår släkts ÄLDSTE Astrid Ernberg, f Beskow, d 7/4 1913 avled på Lidingö 98 år gammal d 20/11 2011. Hon hade varit gift med livmedikus Harald Ernbergs son Olle och var mor till Harald, Johan, Brita och framlidna Lars och Nils. "Atte" var mycket släktkär och höll sig väl informerad inte minst genom Johan, som ju sitter i Släktrådet, även om hennes egen gren med mängder av barnbarn m fl spridda över världen kunde hålla henne väl sysselsatt. Vi hoppas nästa år få möjlighet att besöka hennes Björkvreten. Se biografi sid 7

Ehrenbergs-träff i Skåne

Helgen 30/6 – 1/7 2012 ägde en "skockträff" för släktingar rum i Skåne.
Rapporteras sid 8 av Bengt Ehrenberg

Jonas Hök

Flitiga Släktforskaren och Kurirskribenten Jonas Hök har adjungerats till Släktrådet fram till nästa stora Släktmöte 2014.

När hade slakten senast en Olympier?

PRESS-STOP PRESS-STOP PRESS-STOP PRESS-STOP

Nya släktingar upptäckta! Ytterligare forskning krävs – hur få till DNA-analys?

Ingemar Ehrenberg fick två nya barn sedan han gift sig med sin andra hustru Margareta Almqvist 1815, 67 år gammal. Var han en krutgubbe eller hur gick detta till? Helt färsk rön från den som forskar mest och bäst i slakten just nu, Jonas Hök, se sid 10.

Släktmöte 27-28 augusti 2011

på Haga, vid Stortorget och i Tyresö

35 av Släktmötesdeltagarna utanför Haga Tingshus d 27/8 2011. Till höger syns ordföranden Jan Ernberg med sin Ingrid Gerdin, och sedan mot vänster Blair Burgess, Marianne Lemtorp, Gunnel Kalme, Anders Ehrenberg, Gunilla Tideholm, Janet Riben, Kristina Åkerman, Staffan Riben, Jonas Hök, Ingemar Ernberg, Svante Ernberg, Sofia Andersson, Cecilia Danielson, Per Zetterqvist, Christer Carling, Joanna Ekman, Eva Ernberg, Ylva Bergtass, Elisabeth Carling, Ebba Bergtass, Bengt Ehrenberg, Birgitta Ehrenberg, Michael Bergström, Marie Bergström, Bernard Bergström, Bertil Humble, Johan Hoffsten, Malin Ernberg, Johan Ernberg, Birgitta Hoffsten, Gunilla Ernberg, Erling Way-Matthiesen, Yvonne Way-Matthiesen, Barnen i fronten: Hannes Way-Matthiesen, Ellen Way-Matthiesen. Foto MB.

Här står merparten av de 43 släktingar, som slöt upp under hela eller delar av det fullspäckade Släktmötet 2011, i Hagaparken strax utanför Haga Tingshus.

Lördagen d 27:e augusti avhölls det tri-annuala (syftar på treårs- perioden mellan varje möte) Släktmötet tidig eftermiddag i Haga gamla Tingshus. Inramat av fotoutställningar om olika grenar och Dagmar Ribens färgglada Släktträd så avhandlades formalia.

Anders Ehrenberg, Ingemar Ernberg och Gunnel Kalme framför Dagmars oslagbara, färgglada Släkträd. Roberts gren är röd, Gustafs orange och Viktors grön. Foto MB.

Släkträdet beviljades ansvarsfrihet för gångna åren och “belönades” med omval under fortsatt ledning av Jan Ernberg, ordförande sedan 1996. Suppleantskaran är fortsatt talrik och på tillväxt, men Ulla Øverengen avtackades för många års värdefullt och engagerat suppleantskap, då hon begärt att få lämna styret förebärande mängder av andra uppdrag och möjligen också ålder.

Mångåriga Släktråddssuppleanten Ulla Øverengen avtackas av Jan Ernberg och Michael Bergström med det ssk Gustafva-diplomet, Foto IE (se nedan, montage MB)

Årsavgiften beslöts vara oförändrad 50:-/år. Föreningens ekonomi är stabil med en kassa pendlande mellan 20 och 25.000 kr, vilket tillåter mindre konjunktursvängningar.

Efter TreÅrsmötet förevisades Hagströmerbiblioteket av dess föreståndare Ove Hagelin. Biblioteket är uppkallat efter Anders Johan Hagströmer, Linnélärlunge, vilken också var Karolinska Institutets förste rektor. Han lade också som boksamlare grunden till Biblioteket, vilket dock skapats av Ove Hagelin i modern tid, och nu utgör ett av världens intressantaste natur- och medicinhistoriska bibliotek (se ssk artikel nedan). Det ägs och förvaltas av Karolinska Institutet, som hyr Haga tingshus för detta ändamål sedan 2010.

Släktmötet förevisas Hagströmerbiblioteket av dess föreståndare Ove Hagelin. Foto MB

Efter denna visning guidades Släktmötet genom Hagaparken av dess främste kännare Nils-Erik Landell, läkare och författare. Landell har nyligen utkommit med en mycket läsvärd bok om "Gustav III och Hagaparken". Kungen omvandlade denna vildmark till en exotisk park och krönte sitt verk med ett stort slott i norra delen av parken, som dock aldrig blev slutfört pga kungamordet. Nu står den bara den mäktiga ruinen av grunden kvar. Men hela parken bär spår av Gustav III:s drömmar och fantasi. Parken har ju också en varierad och spännande natur, ett område som Landell behärskar mycket väl. På lindarna i parken bekantade han oss med Eldlusen, som har en afrikansk mask på sin ryggsköld.

*Hagaparkens Eldlus är förtjust i lindar. Zetterqvistska villan i Brevik, Tyresö.
Ingemar och Jan E eskorter Kristina Åkerman-Klasson genom Haga-parken*

En festlig och elegant Släktmiddag avhölls i Grillska huset, Stortorget i Gamla stan, där stadsmissionen håller till dagtid. Ingemar Ehrenberg bodde i samma kvarter under sina år i Stockholm från ca 1800. Jonas underhöll med ett engagerat och dramatiserat föredrag om Släktens historia.

Söndagen ägnades åt utflykt till Per och Annica Zetterqvists imponerande träslott i Tyresös utmarker mot Östersjön (Brevik). En härlig dag med generös buffé och visning av det ljusa, smakfullt renoverade huset med en brokig historia. Ett Släktmöte som i sanning gav mersmak.

Annika guidar i sitt vackra hem.

Astrid Ernberg – mor, farmor, mormor, farmorsmor och mormorsmor till många Ernbergare

av Johan Ernberg

Astrid (Atte) Ernberg insomnade stilla den 20nde november 2011 vid en ålder av 98 år. Hon föddes i Helsingborg den 7 april 1913 som andra dotter till Knut Jakob Beskow och hans hustru Esther Beskow, född Olsen. Ett för den släktintresserade intressant faktum är att Esthers far, kaptenslöjtnant Adolf Olsen härstammade, liksom Ernbergarna, från Karlskronatrakten. Han var ättling till kommendörkapten Johan Olsen (1769-1831) som var far till Emma Olsen. Denna Emma Olsen gifte sig med vår stamfader Johan Petersson-Ernberg. Således var hon faktiskt släkt på långt håll (brylling) med sin blivande man Olle Ernberg.

Knut Jakob Beskow, en framstående industriman, chef för Höganäs AB, ledamot av ett flertal bolagstyrelser och statliga utredningar och organisationer, chef för domänverket, finansminister, RNO, etc. var en mycket upptagen och kanske ganska sträng men älskad far. Han avled endast 52 år gammal och dyrkades (kanske delvis därför) av dottern Astrid som i mogen ålder flitigt forskade och skrev om faderns göranden och låtanden. Faderlös redan vid 15 års ålder blev hon också starkt bunden vid sin mor.

Hon var en mycket ambitiös och skötsam flicka som tog studierna på högsta allvar och blev en av de ganska fåtaliga kvinnor som gav sig på akademiska studier på 1930-talet. Hon avlade filosofie kandidatexamen (i romanska språk i hennes fall) på normaltid vilket ju inte var så vanligt på den tiden då man gärna njöt av det fria studentlivet några extra år på våra lärosäten. Hon var en ordentlig och nyfiken flicka, som nog inte förde något liv i sus och dus. En sejour i Frankrike i början på 30-talet och kanske något besök i Italien med föräldrarna är de enda eskapaderna utanför Sveriges gränser i ungdomen som vi barn känner till. Även om hon var mycket socialt aktiv kunde hon ibland verka lite blyg, kanske ett uttryck för anspråkslöshet. Hon var nog vad man skulle kunna kalla en fin och skötsam familjeflicka som gjorde allt för att tillfredsställa sina föräldrar.

Tidigt föll hon för charmören Olle Ernberg som nog var ganska populär bland Stockholm unga damer. Redan under sin värnpliktstid i 19-20-årsåldern hälsade Olle på henne och hennes familj på sommarstället Björkvreten. En händelse som hon nostalgiskt återvände till i en intervju för några år sedan.

De gifte sig i Seglora kyrka år 1936 och året därefter kom första barnet, Harald. Sedan följde ytterligare tre pojkar med stigande mellanrum. Till slut, 1950, fick hon en flicka, Brita, som dock kanske inte blev den ljuva familjeflicka hon troligen hoppats på utan en tämligen självständig och, i övre tonåren, rebellisk dotter. Vi pojkar var nog inte heller så lätta att hålla ordning på, särskilt i tonåren då gängfejder och vilda fester avlöste varandra. Astrid välkomnade emellertid alltid våra många vänner som ofta sov över efter en sen natt eller till och med i ett fall bodde hos oss i ett antal månader.

Astrid kallade sin moder för ”Mor” som seden var i hennes kretsar men, av någon anledning, kallades fadern ”Pappa”. Hon insisterade på att vi barn skulle kalla henne ”Mor” och inte ”mamma” som alla våra kamrater kallade sina mödrar. ”Murre” blev den kompromiss som kom att följa henne livet ut – även våra kamrater kände henne under detta smeknamn.

Att fostra fem barn är väl i sig en tillräcklig livsuppgift – i synnerhet på den tiden då det inte fanns några daghem och hon ofta fick klara av barnen utan mycket hjälp från maken som på 40-talet hade högst två veckors semester om året. Bland annat ”evakuerades” hon till Björkvreten i Ramsberg under andra världskriget och fick där klara barnen själv utan hjälp av den till militärtjänst inkallade Olle, men väl av modern, Esther, och hennes hushållerska, Gerda. Vi barn

fick hjälpa till med att hämta ved och vatten samt, senare, med matinköp, disk, dra mangel och lakan, sköta trädgården runt villan på Lidingö dit vi flyttade 1945 från Stocksund. Således fick vi tidigt lära oss att dra vårt strå till stacken även om vi samtidigt var bortskämda (med bullar och annat) av de hembiträden som förekom under några av våra barndomsår och Gerda, som arbetade några år hos oss efter Esthers död 1950.

Hennes man, Olle, arbetade på utlänningskommisionen och reste en hel del under efterkrigsåren så Astrid fick nog sköta det mesta som gällde hemmet och ekonomin även om Olle också hjälpte till med hushållsuppgifter och barnpassning mer än vad som var vanligt bland män i den generationen. Olle var ju en glad garçon och Astrid ställde gärna upp och ordnade fester för vännerna med jämna mellanrum. Det var också Astrid som stod för organisationen av julfirandet som innebar ett hejdlöst pyntande och fixande veckorna innan jul för att, på ett värdigt sätt, kunna ta emot sin svärmor, tant Anna Ernberg, och Faster Mia Beskow, som julade med oss på Lidingö. Hon var mycket släktkär och deltog aktivt i både den Beskowska och Ernbergska släktföreningen. Själv har hon ju bidragit till en omfattande produktion av Ernbergare, fem barn, 16 barnbarn och, just nu, 13 barnbarnsbarn.

När barnen lämnat hemmet upptog hon sina språkstudier denna gång i spanska och portugisiska och reste med sin man till fjärran länder för att hälsa på Harald i Argentina och Malaysia och Johan i Colombia och Schweiz. Efter Olles bortgång, 1980, ägnade hon mycket tid till umgänge med gamla vänner, släktingar och grannar och fortsatte att besöka Harald i Argentina, nu med Anna-Lisa Hök och Johan i Alperna, bl.a. tillsammans med sin släkting Inga Petrén. Somrarna tillbringades på hennes kära Björkvreten, där hon fick sällskap av en del av sina barn och deras familjer under semestrarna. Där fanns också stora syster Ingegärd Westholm och lillbror Carl Jakob Beskow och deras familjer samt släktingarna på Wrethammar att umgås med.

Hon förblev Lidingöbo livet ut och flyttade så småningom till Hiertagården där hon snabbt blev populär och fick nya vänner. Hon läste mycket, gick regelbundet på Konserhuset, lyssnade mycket på musik, gick på opera teater och bio och höll sig informerad via radio och TV tills hörseln svek henne de senaste åren. På senare år tittade hon med stort intresse till och med på sportnyheterna. Livet var nog ganska gott några år men på 1990-talet drabbades hon (och vi syskon) av en stor sorg. Två av hennes pojkar, först Nils 1996 och sedan Lars två år senare, avled hastigt, båda i 50-årsåldern, till följd av olyckshändelser. Då var livet säkert inte längre lika lätt att leva.

De utomlands boende sönerna och deras familjer fick hon mest träffa på somrarna men kontakten med Brita blev med åren allt tätare och viktigare för dem båda. De i Sverige boende barnbarnen och några av syskonbarnen och deras barn hälsade också på med jämna mellanrum. Även en del av barnbarnsbarnen träffade henne då och då sin kära gamla Murre, eller Atte, som somliga av dem kallade henne och Johans kamrat, Lars Torbiörnsson, som blivit en av hennes förtrogna, hälsade regelbundet på henne när han var i Stockholm.

Ehrenbergs-träff i Skåne

Helgen 30/6 – 1/7 2012 ägde en sedan ett år planerad “skockträff” för släktingar rum i Skåne. Mina systrar Birgitta Ernblad, Borgeby och Elisabeth Carling, Dalby, arrangerade en välorganiserad och välbesökt tvådagarsträff.

Lördagen 30/6 träffades vi vid 12-tiden på friluftsgården Skrylle utanför Dalby öster om Lund för

en heldag med samvaro mat och diverse upptåg långt ut på kvällen. Hela dagen strålande sommarsol.

Fr v bak Margaretha Luthman, Elisabeth Carling, Bengt E, fram v Birgitta Ernblad, Marianne Liwång

Flaggspel i Borreby

Följande dag söndagen 1/7 med enahanda toppensommerväder begicks en gemensam brunch i Borgeby (våra föräldrars hus) som numera bebos av Birgitta med make Ingvar Ernblad. Säcklöpning för de yngre och samtal för de äldre. Under eftermiddagen tunnades skaran ut och for så småningom hemåt.

Potatiskapplöpning , Borgeby

Vi som träffades var vi fem syskon (jag och mina fyra småsysstrar) med makar samt barn och barnbarn – och ett mindre antal hundar (ej släkt). Sammanlagt 54 (femtiofyra) personer som träffades (och ändå fattades några enstaka med förhinder). Åldersspridningen var från drygt 75 år till knappt halvåret.

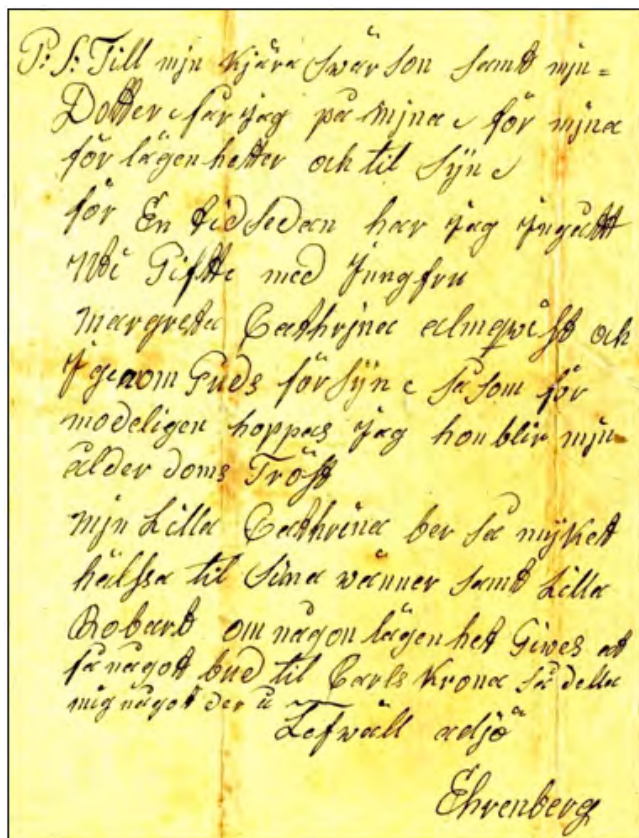
Det var en mycket rolig, trevlig, välordnad och givande träff – ett minne för livet! Det är inte så ofta vi ses så många på en gång.

Den geografiska spridningen var stor från Atlanta, USA till Morgongåva, Göteborg, Stockholm, Sigtuna, Enköping, Karlskrona, Dalby, Borgeby mm – så det var inte bara sörlänningar dvs Skånelänningar (Skåningar och Blekingar) som sågs! En sann upplevelse att länge minnas!
Bengt Ehrenberg

Bälgmakaremästaren Ingemar Ehrenberg, 67, gifter om sig 1815, och får två nya barn

Ur Stockholms domkyrkoförsamlings (S:t Nikolai fs.) vigselbok:

Ehrenberg, Ingemar O E (Ogift, Enkling), Waktmästare, och Jungfru Greta Catharina Almqvist, född 1787, 5/3; (*Hon var 39 år yngre än Ingemar, som var född 1748.*) Ogift. Första lysning: S:t Nikolai kyrka 18/6; Vigda 20/8 av Ortman; (*Vigda i Storkyrkan i Gamla Stan, där även kung Erik XIV och vår Annalisa Ernberg har blivit vigda*) Cautionisternes: Lars Winge, Klockare, C G Wallqvist.

P.S. Till min kärä svärson samt min
Dotter får jag påminna för mina
förlägenheter och til syn
för En Tid sedan har jag ingått
uti Gifte med Jungfru
Margreta Catharina Almqvist och
if genom Guds försyn, såsom för
modeligen hoppas jag hon blir min
ålderdoms Tröst
min lilla Catharina ber så mycket
hälsa til sina vänner samt lilla
Robert om någon lägenhet gives att
få något bud til Carlskrona så delat
mig något der å
Tefväll adjo
Ehrenberg

Brev från Ingemar till svärsonen Johan Pettersson i Karlskrona om giftermålet med den 39 år yngre Margareta Almqvist :

P.S. Till min kärä svärson samt min Dotter får jag påminna för mina förlägenheter och til syn, för en tid sedan har jag ingått uti Gifte med Jungfru Margreta Catharina Almqvist och igenom Guds försyn, såsom förmodligen hoppas jag hon blir min ålderdoms Tröst.

Min lilla Catharina ber så mycket hälsa til sina vänner samt lilla Robert. Om någon lägenhet gives att få något bud til Carlskrona så (gläder jag?) mig något

				Quarteret		Radfugan	
Hus- Nummer.	N a m n.	Född.	Födelse- ort.	Flyttat		Kop- por.	Frägd.
				Ifrån	Till		
1	Wagtmäst. J. Ehrenberg	1748 11- 2					
	Dess Hustru Margr. Catharina	1787 5-3					
	Son Carl Bernh. Ehrenberg						

Sthlms Domkyrkoförsamlings HFL 1819-1821:

Kvarter Rådstugan (*Gamla Stan*); Wagtmästare I. Ehrenberg f. 1748-02-11; Dess Hustru Margr. Catharina f. 1787-03-05; Son Carl Bernh(?) Ehrenberg

Ingemars "son" är intressant, ty han hade sonen Peter död späd 1779, sonen Peter död 3 år gammal och sonen Gustaf död i Ratan 1809. Är detta möjligen en adopterad son, d.v.s. Almqvists son. Ingen födelsedatum på honom angiven. Svaret finns på nästa sida: **"FOSTERSON CARL BERNHARD f. 7/5 1816"**

I HFL 1823-24 finns "sonen" nämnd igen, i Ingemar Ehrenbergs hushåll, qv. Rådstugan:
"Fosterson Carl P. Bernhard född 7/5 1816.

HFL 1825-26: I kolumn "Födelseort" står för fostersonen: Ex. 29/11, vad det nu kan betyda?

1	Wagtmäst. J. Ehrenberg	17 48
	Hustru Margr.	87-
	Fosterson Carl P. Bernh.	16- ✓
	Dess dottr. Josephina	29-

HFL 1831-32: Fosterson Carl P. Bernh. f. 1816, foster- dotter Josephina f. 1829 (?1820). Varifrån kommer fosterbarnen?

Kadstugan & Hjörmenen			
Hus- Num- mer.	Namn.	Födelseår.	Quarteret.
1.	^{Bearb.} Vaktmäst. Sandström	33	
	Enskild	37	
	Dotter M. S.	14	
	L ^{va} Am. Ch.	13	
	En Luv. D.	27	
	Poj. M. Ch. Nylander	11	Pottet
1.	Vaktmäst. Ehrenberg	48	
	En	37	
	Fosterflicka C. J.	20	

HFL 1831-32. Nu saknas fostersonen Carl Bernard, född 1816 (ålder ca 15-16 år) som tydligen flyttat hemifrån. "Fosterflicka C. J., f. 1820", är nu ca 11-12 år.

HFL 1834-35: I hushållet har Ingemar nu "Allard, Mar. Enka f. 1875, samt Sjöstrand S. Ext. Vaktm. f. 1802" Fosterdotter Josefine har flyttat hemifrån?

Sammanfattning av allt detta:

Jag hittar ingen Almqvist i utflyttningslängd mellan 28/9 1944 och 31/12 1845. Finns ej heller någon fosterson Carl Bernhard född i denna församl. 7/5 1816. Men klart är att i HFL 1825-26 nämns att Ingemar i sitt hushåll har "fostersonen Carl Bernhard Ehrenberg f. 7/5 1816" och i HFL 1831-32 även "fosterdottern Josephina f. 1820". Han gifte sig ju i aug. 1815 och skulle teoretiskt kunnat avla dessa barn med Almqvist, men då är det ju inga "fosterbarn". NEJ, han har troligen "adopterat"? Det är skillnad på fosterbarn och adopterat barn! Och här nämns Carl Bernhard med efternamnet Ehrenberg. Och det är troligen inte Almqvists barn i tidigare gifte, ty då hade väl Ingemar tagit bägge barnen samtidigt, som fosterbarn. Kommentarer?

Jonas Hök

Peter Gummesson (Gudmundsson) och hustru Ingejerd Persd:r i husförhörslängderna

Här följer ett sammandrag av vad man kan läsa sig till i Ljuders, Algutsbodas och Hovmantorps husförhörslängder gällande bonden och hemmansägaren Peter Gummesson (ibland stavat Gudmundsson), hans hustru Ingejerd Persdotter och de ras fem barns (Johan, Helena, Kerstin, Peter, Jakob) hemvist i Kronobergs län för perioden 1770-1836. Från 1772 till sommaren 1791 är Peter och Ingejerd noterade som bosatta på Wida Lillegård i Ljuder församling, där de tre äldsta barnen också är födda.

Wida Lillegård i mitten, Norregården t.h. och Södergården nederst

Ljuder: I dopfunten t.h.¹ döptes barnen Johan 1784, Kerstin 1786 och Helena 1789

Sedan gick flyttlasset till Skrämbohult i Algutsboda församling, där de två yngsta barnen Peter och Jakob föddes. Denna församling lämnade familjen fem år senare, nämligen 1796.

Algutsboda: I dopfunten t.h. döptes sönerna Peter 1791 och Jakob 1795

Man flyttade år 1796 från Skrämbohult till Hässle Norregård i Hovmantorps församling. Här blev man boende i en mycket kort tid på grund av en inträffad tragedi, när hemmansägaren och familjeförsörjaren Peter avled i juni 1797, blott 45 år gammal. Inte något regelrätt husförhör är

¹ Kan vara en lögn. Dagens kyrka i Ljuder invigdes 1845 och Peter Gummessons barn kanske är döpta i en annan funt? Sant är dock att Johan spå äldre dar skänkte "en ny Glaskrona med 6 förgyllda messings Ljusarmar" till kyrkan och den upphängdes i kyrkan på själva julaften, vid invigningen av helgedomen.

Ett i dag befintligt torp i Skrämbohult. Kanske Peters och Ingejers hem en gång?

noterat i Hovmantorps husförhörslängd. 35-åriga Ingejerd blev plötsligt ensamstående med ansvar för sina fem barn: Johan 13, Lena 11, Kerstin 8, Peter 6 och Jakob 2 år. Hon lämnade Hovmantorp efter att ha bott där bara ca ett år.

Hovmantorp: Peters Norregården t.v., överst. Här begravdes Peter Gummesson 1797

Änkan Ingegerd flyttade med sina barn tillbaka till Grisnäs Storegård i Ljuders församling, där familjen är registrerad som inflyttad år 1798. Tre bockar i marginalen i husförhöret visar att Johan, den blivande körsnären, har godkänts i "läsning". Svårläst står (troligen) att "1799 utflyttar Johan till Karlskrona och Lena till Algutsboda. Vidare står att Lena råkade ut för "Bråd olycka 1803." Att de två äldsta flyttade hemifrån i så tidig ålder, Johan 15 år och Helena 10, kan bara tolkas som att de blev omhändertagna av släkt och vänner, allt för att lätta på Ingejers försörjningsbörda.

Grimsnäs herrgård i dag. Hette tidigare Grisnäs, men det gillades inte av nye ägaren.

Åren 1813-22 noteras att mor Ingejerd och dotter Lena bor i gemensamt hushåll på gården Krogen. De övriga barnen är utflugna, men Helena har flyttat till modern ty Helena har nu blivit änka även hon då hennes make avlidit, pappersfabriksarbetaren Olof Åberg.

Några år senare har Lena lämnat sin mor som då flyttat tillbaka till Lilla Grasnäs Frälse i Ljuder. Ingejerd är nu en "illa halt Backstuge Enka" sammanboende med "Backstuge Pigan Kjerstin och Dess oägta dotter Stina och Dess oägta son Peter." Här slutade Ingejerd Persdotter sina dagar 1836.

In- och utflyttningslängder saknas för de nämnda församlingarna under den studerade perioden, så vi får nöja oss med notiserna i husförhörlängderna. Med fantasi och inlevelse kan vi alla sätta oss in i familjens levnadsöden och svårigheter – och då främst Ingejerts.

Jonas Hök

Johan Petterssons mästarbrev

Exhib: carlsrona Rådhus den 22 januari 1814

KONGL. MAJ:TS

TIL SVERIGES & VÅR ALLERNÅDIGSTE KONUNGS OCH HERRES

Tropligtigste Undersåtare, Ålderman, Bisittare och samtelige Mästare uti det Lofl. Körsnäs Ämbetet uti denna Kongl. Residence och Hufvud-Staden Stockholm, göre vetterligt, huruledes Gesällen af detta vårt Ämbete, skickelige och välerfarne Jöran Johan Pettersson gifvit oss tilkänna, der han vore sinnad, at uti vårt kära Fädernesland och Staden Westervik sig nedsätta, samt på dess lärde handtvärk, såsom Mästare burskap vinna, och således anhållit, det ville vi honom under vårt Ämbete till Mästare antaga, och til bevis derå, behörigt Mästare-Bref meddela; Hvilken hans ansökan vi honom ej avslå kunnat, emedan han efter uthållne läroår den 26 Junii 1806 finnes vara från läran lösgifven och för en rättsskaffens Gesäll förklarad, samt så väl under läroåren, som den tid han sedermera för Gesäll arbetat, fört et stilla och anständigt lefvene; såsom han ock förvärfvat sig den högtärade Magistraten i Westervik genom den 18 Julij 1810 gifne Resolution och tilstånd at i Westervik sig nedsätta och å detta handtvärk burskap vinna; Utan i betragtande af alt detta, samt emedan Pettersson visat nöjaktigt prof af insigt och skickelighet uti hvad professionen tillhör, varder han Pettersson härmedelst för Mästare uti Staden Westervik förklarad och antagen, at derstädes icke allenast sit lärde handtvärk fritt och obehindrat uti öppen Verkstad under Ämbetets uthängande skyldt idka och drifva, fordra redelige Gesäller, samt hos vårt Ämbete Lärningar inskrifva, och dem efter fulländade Läro-år lösgifva och förpassa; utan ock för öfrigt til godo njuta alla de förmåner, fri- och rättigheter, hvilka Kongl. Författningarne rättsskaffens Mästare uti vår Profession allernådigst tillägga; Försäkrandes vi derhos, så vida Mäster Pettersson framgent til vår Låda betalar årliga Qvartals-penningar, samt emot vårt Ämbete sig så skickar, som en redelig mästare ägnar och anstår, at honom uti hvad han Ämbetet skäligen tillitande varder alt bistånd göra; I hvilket afseende, till en hvar, af hvad stånd och värde de vara måge, men i synnerhet den Ädle och Högtärade Magistraten uti Westervik länders Ämbetets vördsamma begäran at de denne Mäster Pettersson såsom en rättsskaffens Mästare uti vårt Ämbete, ett Gunstbenäget och rättvist hägn och försvar vill låta vederfaras, emot alt intrång och förfång uti dess handterings lofliga idkande; det Ämbetet med tilgifvenhet och återtjenst vid förefallande tillfällen städse skall söka at bemöta och aftjena; dock varder härmed uttryckligen betingat, at Mäster Pettersson af detta vid vårt Ämbete nu vundne Mästerskap, ej må framdeles

taga sig anledning eller påstå någon rättighet at flytta sitt bo och hemvist hit till staden. Till yttermera visso är detta med nu varande Åldermans och Bisittares egenhändiga underskrifter och vårt Ämbetes vidtryckta sigill stadfäst och bekräftat, som skedde i Stockholm den 30 junie År Ett Tusende Åttahundra Tolf.

C.A. Sundberg (?) Ålderman

Samt fyra namn teckningar till bl a Engbom och Carol(?) bisittare och en Ämbets...? och en stämpel

Körsnärsämbetets "Låda"

Hagströmerbiblioteket vid Karolinska Institutet – huvudattraktion vid Släktmötet

Hagströmerbiblioteket vid Karolinska Institutet upprättades 1997 för att ta hand om de äldre medicinska bok- och handskriftsamlingarna från Svenska Läkaresällskapet och Karolinska Institutet. Namnet kommer efter Anders Johan Hagströmer (1753 – 1830), Karolinska Institutets förste inspector (motsvarande dagens rektor), och även ansvarig för Karolinska Institutets bibliotek dit han också donerade en stor boksamling.

Biblioteket (HB) en veritable guldgruva. Här finns ett rikt spektrum av böcker och planschverk inom medicin och angränsande områden, vilket inkluderar bok- och bildskatter från sex århundraden och originalupplagorna av världsberömda och epokgörande verk som förändrat människans villkor .

Hagströmerbibliotekets mest värdefulla del härstammar från Collegium Medicum (1663–1812). Sedan sin tillkomst har samlingarna genom depositioner utökats väsentligt med bland annat de äldre och rika boksamlingarna från Apotekarsocieteten och Svenska Tandläkaresällskapet. Hagströmerbiblioteket har till dags dato katalogiserat över 30.000 böcker, de flesta tryckta före 1860, de äldsta under inkunabelperioden före år 1501.

Hagströmerbiblioteket är i dag ett av världens finaste medicinska specialbibliotek och bokmuseer. Av de 8.970 nummer som finns upptagna i Garrison-Morton's Medical Bibliography, det standardverk som förtecknar och kommenterar de viktigaste bidragen till världslitteraturen inom medicin och närliggande ämnen (från det gamla Egypten fram till 1973), äger HB merparten, vilket inkluderar artiklar i tidskrifter.

HB är stolt över att kunna visa upp originalupplagorna av de två mest revolutionerande verken i medicinens historia, nämligen första upplagan av Vesalius De humani corporis fabrica (Basel, 1543), som räknas som den moderna anatomins födelse, illustrerad med över 220 träsnitt tecknade och skurna av elever i Titians ateljé i Venedig, samt första upplagan av William Harveys De motu

cordis (Frankfurt, 1628), där han beskriver sin upptäckt av blodomloppet – ett av de mest revolutionerande dokumenten i medicinens och vetenskapens historia.

Här finns antagligen den mest kompletta samlingen av medicinska dissertationer författade av svenskar från 1600-talet fram till 1800-talet och mängder av småtryck med folkmedicin av stort kulturhistoriskt värde. Bland de “One Hundred Books Famous in Medicine” från Hippokrates fram till Hounsfields dator-tomograf 1973, äger HB första upplagorna av merparten. HB är ett av de få bibliotek i världen som i sin stora Linnésamling har en komplett samling av samtliga 187 dissertationer för vilka Carl von Linné står som preses, och där de allra flesta författades av honom själv. Här finns även en svensk riksklenod: Linnés eget exemplar av den extremt sällsynta första upplagan av hans *Systema Naturae* (Leiden, 1735), det mest berömda arbete som någonsin publicerats av en svensk. Exemplaret är dessutom tryfferat med blomstermålararen Georg Dionysius Ehrets handkolorerade kopparsticksplansch, känt i fyra exemplar, som visar de 24 klasserna i Linnés sexualsystem för växterna. Det är den enda bok ur Linnés bibliotek av hans egna verk, som finns kvar i Sverige, sedan hela hans vetenskapliga kvarlåtenskap, inkl. bibliotek och samlingar, såldes till England efter hans död, och idag utgör The Linnean Society i London. En världssensation kommer inom kort att presenteras i HB:s skriftserie, då det visat sig att en handskrift, som befunnits sig i KIB sedan 1816, är Linnés original-manuskript till första upplagan av hans *Systema Naturae*. HB har även den antagligen största bevarade samlingen av kollegieanteckningar nedskrivna efter Linnés föreläsningar av hans elever.

I Collegium Medicum's handskriftssamling finns mängder med opublicerat och hittills utforskat material i form av kända svenska läkares brev, journaler, reseberättelser och anteckningar från 1700-talet (framför allt i Abraham Bäck's arkiv). HB har material för ett outsinligt antal avhandlingar och forskningsprojekt.

HB kan sägas ha tagit sin början 1986 när Ove Hagelin som sakkunnig på gamla böcker inbjöds till Läkaresällskapet för att ge råd inför en utgallring i deras bok-källare. Den allra första volym jag tog fram ur en hylla med diverse samlingsband visade sig innehålla 29 sällsynta småtryck från 1600-talet, däribland första upplagan av William Harveys *De motu cordis* (Frankfurt, 1628), där han beskriver sin upptäckt av blodomloppet – ett av de mest revolutionerande dokumenten i medicinens och vetenskapens historia. Ett sämre exemplar av denna legendariska raritet hade något år innan på auktion i

London betingat det högsta pris som någonsin betalats för en tryckt vetenskaplig bok (ett annat exemplar såldes i november, 2001, hos Sotheby's i New York, för US\$ 742.650 !, då nära 8 miljoner). Fyndet av denna oansenliga trycksak kan sägas vara upprinnelsen till den process som först resulterade i att ett urval Rare and Important Medical Books ur SLS:s och senare även KIB:s bibliotek presenterades i tre rikt illustrerade och kommenterade kataloger på engelska, vilka så småningom ledde fram till att de värdefullaste böckerna i dessa två bibliotek avskiljdes från halvgammal kurslitteratur och paperbacks och nu står säkert inlåsta i HB:s .

Medlemsavgiften till släktföreningen är facila 50:-/år. Du kan också betala 150:- för en tre-års period, 2012-2014 (om du inte redan gjort det). En avgift/hushåll. **Postgiro nummer 484 72 55-9**, Ernberg-Ehrenbergsska släktföreningen.

För frågor om medlemskap och avgifter kontakta kassören Annika Alm-Ekman.

Hennes telefonnummer är 08/6533090

E-post adress annika.almekman@bredband.net.

Adress: Fleminggatan 56, 112 45 Stockholm

Uppgifter till ADRESSREGISTER, SLÄKTREGISTER/SLÄKTTAVLOR

E-post adress:.....

Adressändring:

Namn:.....Adress (ev ny):.....

Postnr:.....Ort:.....

Land:.....Telefonnr (hem):..... Ev

övriga tel nr (fax-nr, arbete, landet osv):.....

0 Namn och adress till släktingar som borde få kallelse , Släktkurir m m (och sannolikt inte fått så):

0 Ifylles av mor- eller farföräldrar, föräldrar eller omtänksamma syskon, kusiner eller dylikt.Namn, födelsedatum och föräldrar, **nyfödda 2008 -**, som jag känner till:

Sänd denna sida till adress: Ernberg-Ehrenbergsska släktföreningen, attn: Jan Ernberg, **Postadress: Näsbydalsvägen 6, 14 tr, 18331 Täby; tel 08/758 08 92; jan.ernberg@home.se.**